

**ТАМІЛА ЯЦЕНКО
ОЛЕСЯ СЛИЖУК**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради**

(назва закладу загальної середньої освіти)
Протокол № _____ від «__» _____ 2024 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

7 КЛАС

70 годин (2 год. на тиждень)

Навчальна програма укладена на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори – Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ № 883 від 24.07.2023 р.).

Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736211/>

Зміст навчальної програми забезпечує чинний підручник:

Українська література : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ : Грамота, 2024. 288 с. : іл.

Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741966>

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка.

Нормативно-правова база, на основі якої укладено навчальну програму.

Мета і завдання навчальної програми.

Принцип побудови навчальної програми.

Погодинний розподіл програмового матеріалу.

Особливості організації навчальної діяльності на уроках української літератури в 7 класі.

II. Основна частина.

Групи результатів за Державним стандартом базової середньої освіти.

Очікувані результати за навчальною програмою.

Тема уроку/пропонований зміст.

Види навчальної діяльності.

Додаток 1. Список творів для позакласного читання.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму «Українська література. 7 клас» укладено:

- відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (наказ № 463-ІХ від 16.01.2020 р.), Державного стандарту базової середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р.), з урахуванням Типової освітньої програми (наказ МОН України № 235 від 19.02.2021 р.);
- на основі чинної модельної навчальної програми «Українська література. 7–9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Т. О. Яценко, В. І. Пахаренко, О. А. Слижук, І. А. Тригуб); гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ № 883 від 24.07.2023 р.).

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета навчання української літератури в 7 класі – розвиток компетентних читачів і читачок з усталеною потребою читання високохудожніх надбань класичної та сучасної української літератури, національно свідомих громадян і патріотів України з гуманістичним світоглядом, здатних висловлювати власну критичну думку про прочитане, усвідомлювати національні та загальнолюдські цінності, відтворені у високохудожніх надбаннях класичної та сучасної української літератури та застосовувати здобуті предметні знання та вміння в нових навчальних і життєвих ситуаціях.

Завдання навчання української літератури в 7 класі – ознайомлення учнів/учениць із високохудожніми творами класичної та сучасної української літератури різних родів і жанрів; розвиток художнього сприймання навколишнього

світу; формування вмінь аналізувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, мистецького контексту; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей, усного й писемного мовлення; удосконалення навичок виразного читання; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

ПРИНЦИП ПОБУДОВИ

Програму з української літератури для 7 класу побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу з його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлено віковими особливостями художнього сприймання семикласниками/семикласницями.

Рекомендований зміст навчальної програми для 7 класу включає художні твори про історичне минуле України, українську ідентичність, про формування характеру та життєві випробування особистості. Запропоновано також твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць – детективні, пригодницькі, гумористичні, твори фантастики та фентезі.

Для *текстуального* розгляду рекомендовано твори, що ввійшли до «золотого» фонду *української класики* для читання старшими підлітками: лірика Т. Шевченка, В. Симоненка, Л. Костенко, проза І. Франка, В. Винниченка, А. Дімарова, Гр Тютюнника, В. Чемериса, О. Бердника. Також подано твори *сучасних українських письменників*, зокрема Г. Пагутяк, А. Кокотюхи, Н. Малетич, К. Штанко, О. Радущинської.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на системне проведення уроків щодо ознайомлення з художніми творами сучасної української літератури за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

ПОГОДИННИЙ РОЗПОДІЛ ПРОГРАМОВОГО МАТЕРІАЛУ

Усього – 70 год. (2 год. на тиждень).

Текстуальне вивчення – 52 год.

Розвиток мовлення – 4 год. (у межах годин на текстуальне вивчення).

Виразне читання – 4 год.

Література рідного краю – 2 год.

Найцікавіше з літературних новинок – 2 год.

Узагальнення та систематизація вивченого – 4 год.

Позакласне читання – 4 год.

Резервний час – 2 год¹.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В 7 КЛАСІ

Рекомендовано *біографічні відомості* про письменників/письменниць обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя і творчості, що можуть зацікавити учнів/учениць 7 класу. Важливо акцентувати на активній громадянській позиції, патріотизмі українських письменників/письменниць, національних і

¹ У 2024/2025 н. р. резервний час доцільно використати на подолання освітніх втрат і розривів.

загальнолюдських ідеалах, утілених у художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів і не перешкоджати їх осмисленню як самодостатніх мистецьких явищ.

Визначено *теоретико-літературні поняття* (позначка *ТЛ*), формування яких відбувається у процесі читання, аналізу та інтерпретації художніх творів.

Рубрика «*Мистецький контекст*» (позначка *МК*) має *рекомендаційний* характер. Запропоновано твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Міжмистецька взаємодія повинна бути методично вмотивованою.

Рекомендовано *види організації навчальної діяльності* різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Рубрика орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів вивчення художніх творів і опрацювання навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які мають широкі можливості для виявлення власної творчої ініціативи для ефективного досягнення очікуваних результатів навчання української літератури.

Змістове наповнення навчальної програми сприяє формуванню предметної (читацької) та ключових компетентностей, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Навчальна програма є основою для календарно-тематичного планування.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Групи результатів	Очікувані результати за навчальною програмою	Тема уроку/ Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
ВСТУП (1 год.)			
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення; [9 МОВ 1.1.2-1]; розуміє та відтворює зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2]</p>	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. ТЛ: <i>літературний твір, автор, читач.</i> МК: <i>образотворче мистецтво – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)».</i></p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки). Дискусія «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?».</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1]</p>		
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і</p>	<p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї</p>		

зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	[9 МОВ 3.1.2-3]		
ПІСЕННА ЛІРИКА (7 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]</p>	<p>Народнопісенна лірика. Народні соціально-побутові пісні, їх види (народні козацькі, чумацькі, наймитські, рекрутські, солдатські (жовнірські), стрілецькі тощо пісні) <i>(оглядово)</i>. «Ой на горі та й жєнці жнуть» – народна козацька пісня. Відображення життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність.</p> <p>ТЛ: <i>народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет, літота.</i></p> <p>Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди, поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ <i>(оглядово)</i>. «Розпрощався стрілець...» – пісня-реквієм пам'яті Січових стрільців.</p> <p>МК: <i>музика</i> – народні пісні «Ой, на горі, та й жєнці жнуть», М. Лисенко «Запорізький марш», «Їхав козак на війноньку» (слова – народні, музика і виконання – рок-гурт «Гайдамаки»), «Ой ішов чумац з Дону» (слова – народні, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»), «Ой, матінко-</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання</p>
2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду	<p>читає виразно пісенну лірику [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p>розпізнає художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу пісень [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p>коментує власні почуття і враження від прочитаних текстів пісень, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9</p>	<p>Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди, поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ <i>(оглядово)</i>. «Розпрощався стрілець...» – пісня-реквієм пам'яті Січових стрільців.</p> <p>МК: <i>музика</i> – народні пісні «Ой, на горі, та й жєнці жнуть», М. Лисенко «Запорізький марш», «Їхав козак на війноньку» (слова – народні, музика і виконання – рок-гурт «Гайдамаки»), «Ой ішов чумац з Дону» (слова – народні, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»), «Ой, матінко-</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій до пісень. Метод «Малюємо вірш». Створення медіаконтенту (відеокаверів авторського читання</p>

<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови</p>	<p>МОВ 2.7.2-1] виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]</p>	<p>вишне» (слова і музика народні, виконання – Ю. Вітранюк); <i>образотворче мистецтво</i> – І. Репін «Запорожці пишуть листа турецькому султану», С. Васильківський «Запорожець», «Козак в степу», А. Куїнджі «Чумацький шлях у Маріуполі», І. Айвазовський «Чумаки», С. Васильківський «Чумацький Ромоданівський шлях». М. Пимоненко «У похід. Проводи козака», І. Соколов «Проводи в рекрути».</p> <p>Патріотичні пісні літературного походження. Степан Чарнецький «Ой у лузі червона калина...». Стисло про письменника. Історія створення пісні-гімну Січових стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ столітті. ТЛ: <i>пісні літературного походження (авторські пісні).</i> МК: <i>музика</i> – «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух); <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Хранителька», О. Оснач «Ой у лузі червона калина», О. Гайдамака «А ми тую червону калину підійmemo»; <i>кіно</i> – д/ф «Легіон. Хроніка Української Галицької Армії 1918-1919» (режисер – Т. Химич).</p>	<p>чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Прослуховування та перегляд музичних та відеоінтерпретацій. Створення постера, презентації на тему «Мій топліст українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>
<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу</p>	<p>аналізує особливості мови пісенної лірики [9 МОВ 4.1.2-1]; удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела [9 МОВ 4.2.4].</p>	<p>Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України. Олесь Бабій «Зродились ми великої години...».</p>	

		<p>Гімн ОУН-УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи збройної боротьби українців за свою незалежність.</p> <p>ТЛ: <i>пафос</i>.</p> <p>МК: марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський);</p> <p><i>образотворче мистецтво</i> – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА».</p> <p>Сучасні патріотичні пісні (за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Святослав Вакарчук «Квіти мінних зон», «Місто Марії».</p> <p>Розповідь про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенну творчість патріотичного спрямування.</p> <p>«Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників. Уславлення їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом.</p> <p>«Місто Марії». Пісенний образ воїнів-азовців – мужніх захисників України. Стійкість героїв у протистоянні з російськими загарбниками.</p> <p>Петро Солодуха «Біля тополі».</p> <p>Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «Квіти мінних зон» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Біля тополі» (слова, музика і виконання – П. Солодуха).</p>	
--	--	---	--

ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ (10 год.)

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; відповідає на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; окреслює тематику й проблематику художніх творів для подальшої їх інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<p>Тарас Шевченко «Розрита могила». Розповідь про подорож поета Україною у 1843 р. Осмислення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу. ТЛ: <i>елегія.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Дух свободи»; <i>музика</i> – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко» (слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); <i>кіно</i> – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко). Іван Франко «Захар Беркут» (скорочено). Коротко про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Особливості композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідейний зміст твору, його втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови. ТЛ: <i>героїко-романтична історична повість, архаїзми, діалектизми, етапи розгортання сюжету.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Перегляд документальних фільмів про письменників. Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння літературних творів та їх екранізації.</p>
---	--	---	---

<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; співвідносить зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки й висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; коментує власні почуття під час читання художнього твору та враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; передає тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1] створює на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p>	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»; <i>кіно</i> – х/ф «Захар Беркут» (режисери – Дж. Вінн, А. Сеїтаблаєв); <i>музика</i> – Б. Лятошинський «Золотий обруч» (опера).</p>	<p>Відгуки про переглянуті фільми. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах із використанням цитат. Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів). Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?». Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	---	---	---

<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови</p>	<p>виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]</p>		
<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу</p>	<p>удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела [9 МОВ 4.2.4].</p>		
<p>МИ – УКРАЇНЦІ! (4 год.)</p>			
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних</p>	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; обговорює актуальність патріотичної лірики та поезії про</p>	<p>Василь Симоненко «Лебеді материнства». Нарис життя й творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Білас «Лебеді материнства»,</p>	<p>Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять. Мелодекламація поезії. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми,</p>

<p>комунікативних ситуаціях</p>	<p>війну, зв'язок творів із певною епохою, творчістю митця/мисткині [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; визначає мотиви, порушені в художніх творах проблеми; [9 МОВ 1.4.1] аналізує жанри лірики [9 МОВ 1.4.3-1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<p>О. Шупляк «Колиска»; <i>музика</i> – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, <i>музика і виконання</i> – «BAndurbaND»); <i>Сучасна українська поезія про війну (за вибором учителя/вчительки).</i> Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань українців під час війни (<i>оглядово</i>). МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», М. Дьяченко «Хрещені вогнем» (серія патріотичних портретів); <i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, <i>музика і виконання</i> – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, <i>музика і виконання</i> – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», <i>виконання</i> – Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С. Соловій, <i>музика і виконання</i> – рок-гурт «Kozak System»).</p>	<p>мотиву, особливостей композиції, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Характеристика образу ліричного героя. Підготовка ілюстрацій, асоціативного куща, презентацій, відеороликів до поетичних творів. Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Написання творчої роботи на основі метафори з поезії. Написання есе на тему: «Життя – найвища цінність», Презентація власних віршів. Дискусія на тему: «Сучасні українці – творці свободи» або «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття».</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>застосовує різні види критичного читання творів [9 МОВ 2.1.1-1]; інтегрує інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5]; розпізнає в ліричних творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів [9 МОВ 2.2.7-1]; використовує різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ</p>		

	2.5.3-1]		
3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]		
4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу	удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела [9 МОВ 4.2.4].		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ (1 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих	Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; визначає тему, ідею, мотив,	Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в I семестрі.	Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету,

цілей у різних комунікативних ситуаціях	проблеми, порушені в художніх творах [9 МОВ 1.4.1]	МК: твори мистецтва рідного краю.	жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.
2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду	формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; самостійно добирає художні твори письменників /письменниць рідного краю різних стилів і жанрів відповідно до мети читання [9 МОВ 2.5.1]		
3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; бере участь в онлайн-взаємодії , виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях [9 МОВ 3.2.2]		
НАЙЦІКАВИШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК (1 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для	Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1];	Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i> . МК: твори сучасного українського мистецтва.	Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи за прочитаним твором сучасної української

<p>досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії відповідно до мети й ситуації спілкування [9 МОВ 1.1.2]; фіксує почуте повідомлення про літературні новинки для запам'ятовування, розуміння та подальшого використання [9 МОВ 1.2.2]</p>		<p>літератури. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>обговорює з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1]</p>		
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм</p>	<p>бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях [9 МОВ 3.2.2].</p>		

літературної мови.			
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО (2 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює актуальність, жанрову належність художніх творів, зв'язок тексту з творчістю митців/мисткинь [9 МОВ 1.1.2-2]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]	Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого в I семестрі. ТЛ: <i>повторення вивчених у I семестрі понять теорії літератури.</i>	Виконання тестових завдань та діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини.
2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української), медіатекстах та використання інформації для збагачення власного досвіду й духовного розвитку	формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1].		
ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ (6 год.)			
1. Взаємодія з іншими	Слухає інформацію з різних	Володимир Винниченко «Віють вітри, віють	Виразне читання

<p>особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; відповідає на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; визначає тему, ідею, мотиви, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<p>буйні...». Коротко про письменника. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв. ТЛ: <i>психологічне оповідання, тавтологія.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Їжакевич. «Мама йде!», О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця – Л. Горошко); <i>музика</i> – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</p> <p>Ліна Костенко «Кольорові миші». Нарис життя й творчості письменниці. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. ТЛ: <i>притча.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Сонце заходить над Дніпром», О. Шупляк «Дві пташки».</p>	<p>художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персонажів або використання методу РАФТ. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до проблемних питань творів. Сітка Елвермана. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій, графічних символів до творів. Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми. Творча проектна робота (групова або парна).</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>використовує різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом [9 МОВ 2.1.2-1]; розпізнає в художньому творі зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та</p>	<p>Оксана Радушинська «Метелики в крижаних панцирах» (скорочено). Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет і композиція, жанрові особливості твору. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрація до повісті «Метелики в крижаних панцирах»</p>	<p>художніх творів. Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персонажів або використання методу РАФТ. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст). Ментальна мапа відповідно до проблемних питань творів. Сітка Елвермана. Сенкан або діаманта. Створення ілюстрацій, графічних символів до творів. Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми. Творча проектна робота (групова або парна).</p>

	причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]	(художниця – В. Дунаєва); <i>мистецький проєкт</i> «Особлива книга для особливих дітей» (аудіокнига за повістю «Метелики у крижаних панцирах»).	Створення постера на тему: «Як сучасному підлітку залишатись собою?», відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами». Написання есе на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».
3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; створює типові дописи/ медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) у цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань [9 МОВ 3.2.1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]		
4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу	використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження [9 МОВ 4.2.1].		

КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН (6 год.)

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; визначає тему, основну ідею, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]; виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<p><i>Анатолій Дімаров «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/вчительки).</i> Розповідь про письменника. Автобіографічна основа й проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі. ТЛ: автобіографічний твір. МК: образотворче мистецтво – Г. Хаджинов «Діти», ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця – О. Воронкова). <i>Григор Тютюнник «Климко» (скорочено).</i> Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей. ТЛ: художня деталь. МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті Гр. Тютюнника «Климко» (художник – В. Савадов), Н. Воланд «Надія»; кіно – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновский).</p>	<p>Виразне читання творів. Переказ текстів за методом «Година читання». Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення галереї героїв твору. Сенкан. Цитатний диктант. Підготовка сторітелінгу (від імені письменника розповісти про власний життєвий шлях). Сітка Елвермана. Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. Створення буктрейлерів або відеорекомендацій щодо прочитання творів. Дискусія на тему взаємин між дітьми та батьками чи близькими</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах,</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; розпізнає в художніх творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2];</p>		

<p>медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; висловлює власні почуття та враження від прочитання художніх творів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби [9 МОВ 2.3.2]; передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного [9 МОВ 2.7.2]</p>		<p>людьми. Написання листів вдячності батькам чи близьким людям.</p>
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм</p>	<p>записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]</p>		

літературної мови			
4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу	використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження [9 МОВ 4.2.1].		
ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ (6 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1];</p> <p>відповідає на запитання за змістом почутого [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p>обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p>переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p>визначає тему, ідею, проблеми, порушені в художніх творах [9 МОВ 1.4.1];</p> <p>виявляє важливі деталі в художніх творах для ілюстрування</p>	<p>Андрій Кокотюха «Гімназист і Чорна Рука» (скорочено). Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і фантастичне у творі. ТЛ: <i>детектив як жанр, особливості його композиції.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник – І. Сулима).</p> <p>Катерина Штанко «Драconi, вперед!» (скорочено). Коротко про письменницю. Казкові персонажі та пригодницька інтрига у повісті. Становлення особистості головного героя, його захоплення та фантазії. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Драconi, вперед!» (художниця – К. Штанко).</p>	<p>Виразне читання й переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Кадрування улюблених епізодів твору.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Виготовлення інформаційного мему (схеми, таблиці, асоціативного куща) жанрових ознак детективу.</p>

	<p>їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2]; доречно використовує цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>		<p>Створення печворка. Створення криптограми. Детективний літературний квест. Створення літературних кросвордів. Перегляд екранізацій детективних творів. Написання відгуків про фільми. Написання власного детективу.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1]; формулює логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; висловлює власні почуття та враження від прочитання художніх творів [9 МОВ 2.3.2]; використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; передає художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]; створює власний текст</p>		

	(медіатекст) на основі прочитаного [9 МОВ 2.7.2]		
3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	дотримується засад академічної доброчесності під час створення власних текстів [9 МОВ 3.1.3]; виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]		
4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу	використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження [9 МОВ 4.2.1].		
ПРИГОДИ І ГУМОР (6 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для	Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1];	Валентин Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання» (скорочено). Коротко про письменника. Гумористична розповідь про дружбу і перше кохання. Групування персонажів. Жанрові й композиційні особливості	Виразне читання творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом,

<p>досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1]; визначає тему, основну ідею, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]; доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]</p>	<p>повісті, засоби творення комічного. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Вітька + Галя або Повесть про перше кохання» (художник – А. Василенко), М. Кармазь «Школярі на відпочинку», О. Баликова «Однокласники».</p> <p>Наталка Малетич «Щоденник ельфа» (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»).</p> <p>Коротко про письменницю. Розповідь про шкільні будні та канікули. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості.</p> <p>ТЛ: <i>жанр щоденника.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Л. Прядко «Ранок у Карпатах», ілюстрація до повісті «Щоденник Ельфа» (художники – А. та Д. Нечаєвські).</p>	<p>визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Асоціативна хмаринка за тематикою творів. Кадрування твору. Структурування вивченого у вигляді інформаційного мему (таблиці-опори, схеми). Сенкан/діаманта. Літературний диктант. Творча проектна робота (групова чи колективна). Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1]; характеризує поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; висловлює власні почуття та враження від прочитання художніх творів [9 МОВ 2.3.2]; створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного</p>		

	[9 МОВ 2.7.2]		
3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови	виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]		
4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу	використовує результати власної мовотворчості для особистісного самовираження. [9 МОВ 4.2.1]		
ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ (6 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих	Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; відповідає на запитання за змістом	Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено). Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети й людства.	Виразне читання творів. Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання». Аналітико-синтетична робота з текстом твору

<p>цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; обговорює жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2]; формулює уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1]; визначає тему, основну ідею, порушені в художніх творах проблеми [9 МОВ 1.4.1]</p>	<p>Засоби характеротворення головних героїв. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» (художник – Д. Заруба), діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро). Галина Пагутяк «Королівство» (скорочено). Коротко про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра та зла як основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі. ТЛ: <i>роман-фентезі.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману «Королівство» (художники – Ф. Сергеев, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p>	<p>(бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Кадрування твору. Літературний диктант. Створення мапи подорожі. Мінідиспут щодо морального вибору героїв/героїнь. Лепбук за прочитаними творами. Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Чат-переписка головних героїв/героїнь. Творча проєктна робота (групова чи парна).</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>застосовує різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1]; характеризує поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1]; висловлює власні почуття та враження від прочитання художніх творів [9 МОВ 2.3.2]; використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких уважає достовірною та надійною,</p>		

	<p>аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>передає художні тексти словесно й графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]</p> <p>створює власний текст (медіатекст) на основі прочитаного; [9 МОВ 2.7.2]</p>		
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови</p>	<p>записує власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1];</p> <p>створює типові дописи/медіатексти (зокрема використовуючи гіпертекстові посилання) в цифровому середовищі для обговорення особистісних і соціально важливих питань [9 МОВ 3.2.1];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]</p>		
ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ (1 год.)			
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання</p>	<p>Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти,</p>	<p>Художні твори літератури рідного краю (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю,</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї,</p>

<p>інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; фіксує почуту навчальну інформацію для оптимізації запам'ятовування, розуміння й подальшого використання [9 МОВ 1.2.2]; визначає тему, ідею, мотиви, проблеми, порушені в художніх творах [9 МОВ 1.4.1]</p>	<p>тематично спорідненими із вивченими художніми текстами в II семестрі. МК: твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера за прочитаним художнім твором. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>формулює логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; коментує власні враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1]; передає художній текст словесно й графічно, узагальнюючи, інтерпретуючи [9 МОВ 2.6.1]</p>		
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників;</p>	<p>створює самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1] бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях [9 МОВ 3.2.2]</p>		

взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови			
НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК (1 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Слухає інформацію з різних джерел на відому і нову тематику, подану у вільному темпі, тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) [9 МОВ 1.1.1]; бере активну участь у комунікації, використовуючи прийоми комунікативної взаємодії відповідно до мети та ситуації спілкування [9 МОВ 1.1.2]; фіксує почуте повідомлення про літературні новинки для запам'ятовування, розуміння та подальшого використання [9 МОВ 1.2.2]	Художні твори сучасної української літератури <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i> . МК: твори сучасного українського мистецтва.	Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української літератури. Конференція-обговорення прочитаного.
2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду	самостійно добирає тексти українських авторів/авторок різних стилів і жанрів відповідно до мети читання [9 МОВ 2.5.1].		
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО (2 год.)			
1. Взаємодія з іншими особами усно,	Відповідає на запитання щодо вивченого навчального матеріалу	Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори. Узагальнення та	Виконання тестових завдань та

<p>сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях</p>	<p>та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; самостійно передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]</p>	<p>систематизація вивченого в II семестрі та впродовж навчального року. ТЛ: повторення вивчених у II семестрі та впродовж навчального року понять теорії літератури.</p>	<p>діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. Обговорення літератури для читання влітку.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду</p>	<p>керує власною читацькою діяльністю, орієнтується у відповідних джерелах інформації [9 МОВ 2.5.3]</p>		
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови</p>	<p>бере участь в онлайн-взаємодії, виконуючи різні ролі в невеликих групах і використовуючи типові стратегії співпраці в різних ситуаціях [9 МОВ 3.2.2].</p>		

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ
(за розділами)

ПІСЕННА ЛІРИКА

Збірник українських народних пісень «Заспіваймо пісню веселеньку»
(упорядник – П. Василенко).

Л. Лепкий «Гей видно село».

Б. Лепкий «Журавлі».

Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.).

М. Матола «Мій друже Ковалю...».

О. Псюк, І. Клименко «Стефанія».

ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ УКРАЇНИ

А. Чайковський «За сестрою».

А. Кащенко «З Дніпра на Дунай».

Н. Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху».

Я. Яріш «Самійло».

МИ – УКРАЇНЦІ!

Олександр Олесь «О слово рідне!».

М. Рильський «Мова».

В. Симоненко «Я не бував за дальніми морями».

Д. Білоус «Якщо з українською мовою...».

І. Небеленчук «Україно моя!».

Портал «Поезія вільних».

ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ

Є. Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина».

К. Міхаліцина «Квіти біля четвертого».

І. Роздобудько «Арсен».

С. Гридін «Не такий».

А. Бачинський «140 децибелів тиші».

КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН

В. Близнець «Женя і Синько».

Г. Кирпа «Тринадцятий місяць у році».

С. Процюк «Марійка і Костик».

М. Морозенко «Я закохалася».

Г. Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».

ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ

Н. та О. Шевченки «Як не скарб, то пожежа».

А. Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний Змій», «Гімназист і Біла Ворона».

ПРИГОДИ І ГУМОР

Вс. Нестайко «Тореадори із Васюківки», «Супер «Б» з фрикадельками».

Г. Малик «Злочинці з паралельного світу».

З. Мензатюк «Дике літо в Криму».

О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу».

О. Дерманський «Мері».

ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ

О. Бердник «Зоряний корсар».

Г. Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій», «Книгоноші з Королівства».

М. Павленко «Русалонька із 7–В».

М. Марченко «Місто Тіней».

Н. Дев'ятко «Легенда про юну Весну».